

Išnagrinėjus skundą priimtas sprendimas dėl stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje priemonių naudojimo (poveikio duomenų apsaugai vertinimo atlikimas iki / po BDAR įsigaliojimo)

2022 m.

SUTRUMPINTAS APIBENDRINIMAS

Sprendimo kontekstas

Sprendimo data: 2022-06-30

Nacionalinis atvejis

Valdytojas: valstybinė institucija

Teisinės nuorodos: *asmens duomenų tvarkymo principai (BDAR 5 straipsnis), teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygos (BDAR 6 straipsnio 1 dalis), poveikio duomenų apsaugai vertinimas (BDAR 35 straipsnis)*,

Sprendimas: *skundas pripažintas pagrįstu.*

Sprendimo santrumpa

Bylos priežastis

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) nagrinėjo pareiškėjo skundą dėl Įstaigos tarnybiniuose automobiliuose naudojamų vaizdo ir garso įrašymo įrangos, kuri turi būti įjungta visą darbo laiką ir ja renkami darbuotojų ne tik vaizdo, bet ir garso duomenys. Pareiškėjas teigė, kad visą darbo laiką tarnybiniuose automobiliuose įrašant garso duomenis, pažeidžiama teisė į privatumą.

Įstaiga argumentavo, kad garso duomenų įrašymas yra būtinas, siekiant užtikrinti tinkamą Įstaigai teisės aktais pavestų funkcijų vykdymą, o garso duomenų fiksavimas atliekamas Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) 6 straipsnio e punkte įtvirtinta teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga.

Įstaiga pažymėjo, kad BDAR numato prievolę tam tikrais atvejais prieš pradėdant tvarkyti duomenis atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą (PDAV), tačiau Įstaiga PDAV po BDAR įsigaliojimo neatliko, nes PDAV buvo atliktas 2016 m., tik tuo metu reikalaujamose formose, o duomenų tvarkymo pobūdis, aprėptis, kontekstas ir tikslai yra nepasikeitę iki šiol.

Pagrindinės išvados

Inspekcija nustatė, kad nors Įstaiga tarnybinėse transporto priemonėse įrengta vaizdo ir garso įrašymo įranga fiksuoja darbuotojų pokalbius (tvarko garso duomenis), vadovaudamasi BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktu, tačiau tiek BDAR, tiek Lietuvos Respublikos poįstatyminiai teisės aktai, įpareigoja duomenų valdytoją, prieš pradėdant tvarkyti atitinkamus duomenis, jei fizinių asmenų teisėms bei laisvėms gali kilti didelis pavojus dėl tokių duomenų tvarkymo operacijų, atlikti PDAV.

Inspekcija pažymėjo, kad BDAR nėra reglamentuota išimčių, numatančių, kad jeigu duomenų tvarkymo operacijas, dėl kurių privaloma atlikti PDAV, iki BDAR įsigaliojimo patikrino priežiūros

institucija arba duomenų apsaugos pareigūnas pagal Direktyvos 95/46/EB 20 straipsnį ir kurios atliekamos taip pat, kaip ir prieš atliekant patikrinimą, dėl jų PDAV po BDAR įsigaliojimo atlikti nebereikia.

Sprendimas

Inspekcija skundą pripažino pagrįstu, teikė nurodymą Įstaigai atlikti PDAV bei nustatė laikiną duomenų tvarkymo apribojimą: iki kol bus atliktas PDAV, tarnybinėse transporto priemonėse įrengta vaizdo ir garso įrašymo įranga daryti garso įrašus tik tiek, kiek tai susiję su tarnybinėse transporto priemonėse esančiais kitais asmenimis (ne darbuotojais).

PLATESNIS APIBENDRINIMAS

Sutrumpinimai

Duomenų tvarkymo operacijų sąrašas – Duomenų tvarkymo operacijų sąrašas, patvirtintas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2019 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. 1T-35 (1.12.E) „Dėl Duomenų tvarkymo operacijų, kurioms taikomas reikalavimas atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą, sąrašo patvirtinimo“.

PDAV gairės – 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės 2017-04-04 priimtos Poveikio duomenų apsaugai vertinimo (PDAV) gairės, kuriomis Reglamento 2016/679 taikymo tikslais nurodoma, kaip nustatyti, ar duomenų tvarkymo operacijos gali sukelti didelį pavojų.

Inspekcijos gauto skundo ir paaškinimų santrauka

Inspekcija nagrinėjo pareiškėjo skundą dėl Įstaigos tarnybiniuose automobiliuose naudojamos vaizdo ir garso įrašymo įrangos, kuri turi būti įjungta visą darbo laiką ir ja renkami darbuotojų ne tik vaizdo, bet ir garso duomenys. Pareiškėjas teigė, kad visą darbo laiką tarnybiniuose automobiliuose įrašant garso duomenis (pvz., darbuotojų asmeninius pokalbius), pažeidžiama teisė į privatumą, be to, nėra ir niekada nebuvo saugiklių, kad privatūs darbuotojų pokalbiai nebūtų įrašomi.

Įstaiga teigė, kad ne tik vaizdo, bet ir garso duomenų fiksavimas yra būtinas, siekiant užtikrinti tinkamą Įstaigai teisės aktais pavestų funkcijų vykdymą, minėta įranga užfiksuoti asmens duomenys gali būti kaip nusikalstama veika ar kitą nusižengimą pagrindžiantys duomenys, o garso duomenų fiksavimas atliekamas BDAR 6 straipsnio e punkte įtvirtinta teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga.

Įstaiga pažymėjo, kad PDAV gairėse yra nurodyta, jog PDAV nereikia atlikti, kai konkrečiomis sąlygomis, kurios nepasikeitė, vykdomas duomenų tvarkymo operacijas iki 2018 m. gegužės mėnesio patikrino priežiūros institucija; PDAV nereikia atlikti dėl duomenų tvarkymo operacijų, kurias patikrino priežiūros institucija arba duomenų apsaugos pareigūnas pagal Direktyvos 95/46/EB 20 straipsnį ir kurios atliekamos taip pat, kaip ir prieš atliekant patikrinimą. Įstaiga argumentavo, kad PDAV buvo atliktas 2016 m., tik tuo metu reikalaujamos formose, o duomenų tvarkymo pobūdis, aprėptis, kontekstas ir tikslai yra nepasikeitę iki šiol.

Inspekcijos nustatytų aplinkybių santrauka

Inspekcija nustatė, kad nors Įstaiga tarnybinėse transporto priemonėse įrengta vaizdo ir garso įrašymo įranga fiksuoja darbuotojų pokalbius (tvarko garso duomenis), vadovaudamasi BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punktu, tačiau tiek BDAR, tiek Lietuvos Respublikos poįstatyminiai teisės aktai, įpareigoja duomenų valdytoją, prieš pradėdamas tvarkyti atitinkamus duomenis, jei fizinių asmenų teisėms bei laisvėms gali kilti didelis pavojus dėl tokių duomenų tvarkymo operacijų, atlikti PDAV.

PDAV gairių įžanginėje dalyje paaškinama, kad PDAV – tai procesas, skirtas duomenų tvarkymui aprašyti ir tokio tvarkymo reikalingumui ir proporcingumui įvertinti, padedantis valdyti pavojų, kuris fizinių

asmenų teisėms ir laisvėms kyla dėl asmens duomenų tvarkymo, jį įvertinant ir nustatant šio pavojaus pašalinimo priemones. PDAV yra svarbi atskaitomybės priemonė, nes padeda duomenų valdytojams ne tik laikytis BDAR, bet ir įrodyti, kad, siekiant užtikrinti atitiktį BDAR, buvo imtasi tinkamų priemonių.

Inspekcija pažymėjo, kad Duomenų tvarkymo operacijų 6.3 papunktyje reglamentuota, kad PDAV privalomas, jei vaizdo stebėjimas vykdomas kartu su garso įrašymu, o pagal 10 punktą PDAV privalomas dėl darbuotojų asmens duomenų tvarkymo stebėsenos ar kontrolės tikslais: asmens vaizdo ir (ar) garso duomenų tvarkymas darbo vietoje ir (ar) duomenų valdytojo patalpose ar teritorijose, kuriose dirba jo darbuotojai; asmens duomenų, susijusių su darbuotojų, komunikacijos, elgesio, vietos ar judėjimo stebėseną, tvarkymas.

Inspekcija paaiškino, kad BDAR 35 straipsnis (1, 3 ir 4 dalys) ir Duomenų tvarkymo operacijų sąrašas įtvirtina privalomus atvejus duomenų valdytojui atlikti PDAV. BDAR nėra reglamentuota išimčių, numatančių, kad jeigu duomenų tvarkymo operacijas, dėl kurių privaloma atlikti PDAV, iki BDAR įsigaliojimo patikrino priežiūros institucija arba duomenų apsaugos pareigūnas pagal Direktyvos 95/46/EB 20 straipsnį ir kurios atliekamos taip pat, kaip ir prieš atliekant patikrinimą, dėl jų PDAV atlikti nebereikia. Inspekcija pažymėjo, kad PDAV atlikimas yra tęstinis procesas, o ne vienkartinis veiksmas ir duomenų valdytojai privalo nuolat vertinti dėl jų vykdomos duomenų tvarkymo veiklos kylančius pavojus, kad nustatytų atvejus, kai dėl duomenų tvarkymo rūšies „*fizinių asmenų teisėms bei laisvėms gali kilti didelis pavojus*“.